

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Művelési pénsek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARSS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
kétzerért 12 fill., többszörért 10 fill. ázetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hírdetmények

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítottak.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk 7. székötterében levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→→→ vasárnap reggel. ←←←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A Garam vidéke.

Barsvármegye közönségét már gyakran foglalkoztatta a Garam folyó szabályozásának kérdése, a mely tárgyban a héten földmivelésügyi és kereskedelemügyi minisztereknél küldöttség is járt, hogy a folyó szabályozásának keresztülvitelét megstürgesse. Ez a folyó egész hosszában szeli át vármegyénket, így nem lehet csodálni, ha az egész vármegye oly nagy súlyt helyez arra, hogy a Garam vonalát mielőbb szabályozza, az ártereket kisebbitse.

A Garam szabályozása már régóta vajudik s halogatása már mérhetetlen károkat okozott egyes községeknek. Ujbarson egész házsorokat pusztított el. Szódó és Mikola határában egész területeket szakított el vagy iszapolt be. A Garam az ország oly természetű folyója, mely állandó vízbőségénél fogva nem csak a kálnai vagy sárói malmok hajtására, de hajózásra is igen alkalmas. Természetesen nem a mai állapotban, a mikor egyik helyen kocsik járnak át rajta, más helyen meg három méternél is nagyobb a mélysége, a mikor helyenként kiszélesedve pocsolóvá laposodik, másutt ismét patakszerűségre össze szűkül. Ha ezt a folyót rendes, egyenes mederbe tereljük, egy rendes vízi utat nyitunk a forgalomnak a vármegye szívébe s a teheráru szállítást sokkal könnyebbé és olcsóbbá tehetjük. Hiszen tudjuk azt, hogy a vizen való fuvarozás a legolcsóbb módja az áru szállításnak s helytelenül cselekednénk, ha ezt az önként kínálkozó jó alkalmatosságot ki nem használnánk. S tekintve azt, hogy a Garam folyó vidékének nagy része még ma is tengelyen kénytelen fuvarozni s hogy a magas vitelbér is nagyban hozzájárul a terményárak lenyomásához, beláthatjuk, hogy a vármegye közönségé-

nek kötelessége volt, hogy ezt a vízi utat magának biztosítsa és használhatóvá tegye. Mert ha kissé drasztikus hasonlattal akarunk élni, azt mondhatjuk, hogy van egy igavonónk, csak meg kell venni rá a szerszámot s azonnal befoghatjuk. Sőt azt az erőt, mely a Garam sodrában rejlik, transformáció útján ipari egyéb célokra is szépen értékesíthetnénk. Szakértők véleménye szerint itt-ott átvágások által elérhető, hogy a Garam vize 100—300 lóerőt képes szolgáltatni, a mely bármily gép hajtására felhasználható. S így a garammenti városoknak önként kínálkozik az alkalom, hogy ezt az állandó vízbőséggel rendelkező folyóban rejlő erőmennyiséget a legkedvezőbb módon felhasználhassa. Mily könnyű tehát a villamvilágításhoz, gyárak üzeméhez szükséges hajtó erők beszerzése. Tervek fektésznek előttünk, mely szerint Lévától 6—7 kilométernyi távolságra is alkalmas pontok kínálkoznak a kihasználásra, s hogy a Garam vizének hajtó erejét egész hozzánk is át lehet vezetni.

Iparkodnunk kell tehát, hogy ezt a folyót mielőbb használhatóvá tegyük, s hogy a kormány támogatásával ezt a vízi utat mielőbb kiépítsük, a mely terv megvalósulása egy terjedelmes vidék életének fog nagy lendületet adni.

A Garammentét meg kell nyitni a forgalomnak és pedig nem csak lefelé, a főváros irányában, hanem felfelé a világpiacok számára is. Kétszer ad, a ki gyorsan ad elve a kereskedelemben a legszebben érvényesül. A termelőnek, ha boldogulni akar, ezt az elvet nem szabad szem elől téveszteni. Ennek megvalósítása is azonban csak, úgy lehetséges, ha el tudjuk találni a nagy világ piacok felé a legegyszerűbb és legrövidebb utirányt. A garamvölgyi vasut hiva-

tását sem lehet e tekintetben félreismernünk, mert ez a legközelebbi összeköttetés az ország szívének a külfölddel. Sajnos, a fő-vonaljartok nem erre vesznek irányt, hanem egy nagy kerülőt tesznek Galantha—Zsolna felé s úgy jutnak külföldre. Hogy a forgalom Berlin felé a legrövidebb irányba tereltesse, a leghelyesebb és legczélsebb volna, ha a Garam völgyén keresztül vezetnénk. El lehet képzelni a térképen, hogy mily idő és pénzmegtakarítást érhetne el a személy és áruforgalom, ha az Berlinből a Garamvölgyén át jutna Budapestre. Nem is tekintve azt, hogy Párkány-Nánán a Duna balpartján vezetve a vonalat 50—60 kilométerrel tudnók az utat megrövidíteni. Míg ma a sok kanyargás, kerülő és átszállás csak ellenszennessé teszi azt a jobb sorsra érdemes garamvölgyi vasutat.

Régi tapasztalás, hogy az a vidék boldogul legjobban, melynek a legtöbb s legegyszerűbb összeköttetés van a világpiacokkal, a fogyasztó közönséggel. Akár a termelőt, akár az iparost tekintjük, mindkettőre nézve nagyfontosságú az, hogy terményeit illetve készítményeit miként s meddig kell fuvaroznia, míg eléri a piacot, mert a vevő csak akkor keresi fel őket, ha alkalmas eszköze van a személyszállításra. Épen azért valamely ország közlekedési eszközeinek mennyiségéből bizton lehet következtetni annak kereskedelmi forgalmára is.

Egyébiránt, hogy az általunk elősorolt tervek időben, forgalmi eszközök és anyag megtakarításban mit jelentenek, annak kiszámítását szakemberekre bizzuk. Azonban lehetetlen, hogy előnyeit laikus ember is észre ne vegye. Meg kell tehát ragadnunk minden kínálkozó alkalmat, ha ezt az ügyet csak egy lépéssel is előbbre vihetjük. Főleg pedig ha egy paragon heverő s eddig még fel nem használt

erőt, ha módunkban áll, saját hasznunkra nem értékesítünk, megbocsát-hatatlan hanyagságot követünk el, melyért a késő utókor méltó szemrehányással illethet.

A gyári ipar fölénye a kis ipar felett s ennek némi ellensúlyozása.

A gyár, a kis iparral szemben, sok tekintetben van előnyben s így, ennek rovására, amannak a versenyképessége, feltűnően emelkedik, amely versenyképességet neki az erőnek s a gépnek az alkalmazása szolgáltatja.

Az erőnek s a gépnek az alkalmazása tehát, az előnyöknek egész sorozatát nyújtja és a kis ipart meggyengíti.

A gyári produkció első feltétele általában, a tömeges és az egynemű termelés s ezt lehetségessé teszik a gépek. A gyár főereje tehát a gép, mihez még a közlekedési eszközök tökéletessége sorakozik. Vagyis tehát a géppel sokat, de nem sokfelét kell termelni s a lehetőleg egyféle termékeket, minél gyorsabban piacra kell dobní. Ez csakis a gyári iparnál lehetséges.

Nézzük csak a gyár többi erejét, a kis iparral szemben. A gyár tanulatlan munkatartó is alkalmazható, holott a kis iparos, műhelybe, csakis képzett embert vehet föl. A gép, a gyárnak, olyan erőt szolgáltat, melynek a kis iparos műhelyébe való bevitele, igen nagy nehézséggel jár. A gyárban, a munka előállítása egyszerűbb, mert a munkás, az ipari cikkeknek csakis egy részletét készíti el; míg a kis iparos, a munka teljes befejezéséig csak egy kézben marad. A gyári munkás munkája a géppel, tökéletesebb, mint a kis iparosé. A kis iparnál ugyanis, sok függ attól, hogy milyen a munkásnak a képzettsége. A gyár, tömegesen termelve, nála a takarékoság elve is jobban érvényesülhet. Igaz, hogy a gyárnál fődolog a tőke, míg a kis iparnál az iparos munkaképessége; mindazonáltal a képességét az iparosnak elnyomja s érvényre juttatni, csak ritkább esetekben engedi.

TÁRCZA.

A családás vége.

A „Bars” eredeti tárczája.

— Irta: Tuba Károly. —

A város házai közül, magasan kiemelkedett az öreg Szücsy ódon, de gondosan tartozott háza, melyet nagy kert övezett körül, diszitve sokféle bokorral, cserjével; a magas, égbe nyúló százas fák valóságos sötét erdőt képeztek sűrű lombáttöréssel, hol nem hallani egyebet az édes-szavu madarak csicsérgésénél, ábrándos dalaiknál, hol a vidor szellő örökösen settenkedik, himbálja, játszadozik a lomblevelekkel.

Most, mintha fájó zokogásba törne minden; a mintha minden keseregne, sirna és panaszkodnék, mintha minden együtt érezne azzal a két jó öreggel, a kik oly sokat aggódnak lányuk boldogságáért, a ki elment körülük messze . . . messze, lemondani.

Hiányzik az a pajzán kedvű lányka, ki nem régen még itt járt, itt ábrándozott, a miből többnyire csalódásra ébreszt a rideg való. Itt járt ebben a százas kertben, merengve a fülemüle szerelmes dalán. Itt tanult meg szeretni az illatott árasztó tarka virágoktól, meg a lombot himbáló pajkos szellőtől, itt az édesen turbékoló vadgalmától, a róssaszállal vidorán enyelgő pillangótól, a aranyos napsugártól, melynek tüzes lángocskái az ő szívét is bearanyozták. Itt lopózkodott szívébe az a titkos érzésem — a szerelem, mely lelkét a csillagok

honába varázsolta s ott kereste azt a tiszta viszonzószóval, mit később megtalálni vélt.

Miért is jött utjába az a seép szöke fiatal ember? Miért is kellett vele találkozni, s örökké felőle álmodni éjjel, nappal.

Oh mily boldog volt, mily boldognak érezte magát, ha csak rá gondolt is; s midőn közelébe lehetett, valami különös, soha nem érzett remegés fogta el mindenét. Aztán mikor kis kezét annak kezébe tarthatta s belenézhetett égő szeméibe: mintha forgott volna vele a világ.

Tagadhatatlan, mert szép fiú volt, szálal, daliás termettel. A modorában meg volt valami ritka tulajdon, beszédjében finom nyájasság, mely néha hízélgéssé, kigyószzerű simasággá vált. Ezekkel ejtő rabjává a leánykát, ezekkel nyert uralmat annak szíve, lelke fölött s a gyenge, epedésteljes szív még szenvedélyesebben szeretett, a szerelem legszentebb idealizmusával. Mint gyenge virágot: magával ragadták az érzelmek s nem gondolt többé másra, csak arra: a kit szeretett. Felőle álmodott ébren, alva; felőle álmodott, kit nemesen, őszintén s az imádásig szeretett egyformán, változhatatlan hévvel, örökké tartó szerelemmel. Majd betelni érezte szívében az irt, midőn megtalálta a mi után eped, vágyott, mert ő — a kit úgy imádott — két év múlva, mikor már teljesen végezt tanulmányait s szép hivatalhoz jutott — megkérte azokat az aranyos kis kacsákat.

Mily öröm volt az! A leány csak úgy ujjongott örömeiben. Az öreg Szücsy, meg jószágos felesége könnyeztek örömlükben,

Lett is sürgős forgás a háznál. Készülődtek. A leánya alig várta a nagy pillanatot, midőn elmondják egymásnak a „holtomiglan holtodiglan”. Annyi boldog napot élt át így rajongó szerelme és az üdvös viszonzószóval, tudatában és érzetében. Ez izgatta mindig; ez irányozta minden tettét, gondolkozását. Örökké érezte azt a forró, mámorító, tüzes ölelést, hallotta az elbódító, szerelmes szavu suttogást, melynek a kerti virágok, a bologató bokrok a megmondhatóit.

Szerelme, az a tiszta, természetes érzés paradicsommá varázsolta előtte a fakó, csalárd világot. Boldognak tudta magát önfeledten, még csak gondolatában sem volt, hogy tele van e sivar élet küzdelemmel, megpróbáltatással, gyötrelmekkel, mit át kell élni, át kell szenvedni a szomorú tapasztalat révén, hogy mégsem olyan a világ s nem olyanok benne az emberek, mint a minőknek látjuk. Csak akkor eszmélt álmaiból, midőn lehullt a fátyol, elszólt a köd s ott állt a zordon való előtt, mely romba dönté az ábrándalkotta képeket, hogy az a fény, mely csábosan mosolygott felé és követte: csak érzéketlen csalfa lány volt. És mint balgán hívó, az ábrándok honából leve, igaz szerelmével ott állt a tátongó ösvény előtt, mert az csalta meg, kit nem szeretett, de imádott azzal a szennyből, minden salaktól megtisztult érzélemmel.

Csalódott, mert hitt a csábos szónak, hitt mert szeretett. Észrevétlenül ütött tanyát szívében a vágy, melytől szabadulni nem tudott többé. Szeretett, kimondhatat-

lanul szerette azt az ifjut. Rjongott érte, hitt neki, bizott benne. Nem kételkedett szavaiban. Hisz annyi tűz, annyi hév volt abban, mely villámként gyújtott s olyan szivből, olyan igazmondón tudott beszélni, hogy nem kétekedhetett . . . odaadta magát! És az a nyomorult, valami bűnös asszonygyal megszökött. Elhagyta a várost hivatalát, mindenét s többé hirt sem hallottak felőle.

Irtózatos fölfedezés volt ez.

A leány lelkinyugalma eltűnt, mely később ágyba döntő beteggé tette. Nyiló arczorsái eltűntek, beesett, halavány lett és sötét, borongós bánat, keserű, szivettépő fájdalom körülzárta le róla.

Az öreg Szücsy és jószágos felesége kétségbe estek.

Hiába vitték levegőváltásra, fürdőre, illatos fenyvesek közé, nem tudták behegeszteni szíve sajnó sebet, nem tudták meglopni multja emlékeit, a valónak vélt boldogságot, szerelmet.

Szívének nem lehetett ébredése, bűbajos kikeletje. Szemei nem tudtak felcsillanó lánggal élni, arczat nem fogta el a pirakat s nem nyílt mosolyra, nem soha! Csak akkor, akkor derült volna fel, ha annak, a kit szeret, újra érezné tüzes, szenvedélyes ölelésének, csókjának boldogító melegét. Mert még most is szereti azt a csábított, szereti, imádja s tán el is pusztul érte . . . Elpusztul érte, mert érzi: nála nélkül sivar az élet, üres, olyan kihalt . . .

Ugy irigykedett a napsugárra, mely az ablak függönyein beszűrődött, csókot hintve

A gyár, kellő tökével bírván, a nyers anyagot első kézből a olcsóbban kaphatja; a legképzettebb egyéneket alkalmazhatja, hitellel rendelkezhetik, mert ő is hitelezhet; áruaktárákat tarthat fenn s így jobban is értékesíthet.

A kis iparos csak megrendelésre dolgozhatik, a gyár azonban készleteire. Ami az értékesítést illeti, a gyár itt is előnyben van; mert míg a kisiparos ezt maga kénytelen végezni, addig a gyár helyett ezt elvégzi a kereskedelem. A gyár összeköttetései is nagyobbak, megismerheti fogyasztóit, szakályozhatja termelését a szükséglet szerint, a gyár kiküthet jobban azt is, hogy hol van nyers anyag s milyen körülmények közt lehet ahhoz, minél előnyösebben jutni. A gyár nincs egy beszerzési forráshoz kötve, hanem azt érdekei szerint tetszés szerint változtathatja. A gyáré az egész ország, az egész világ, helyhez nincs kötve; oda szállítja áruit, a hova azt célszerűnek tartja. A kis iparos területe korlátolva, legtöbbször oda van utalva, ahol a fogyasztója lakik. A gyár, ügyökei által, terjeszkedik, a válságokat könnyen állja ki, mert van pénze; adózásai is sokkal egyszerűbbek, mint a kis iparosé; társadalmi szempontból is könnyebben szervezhető, mert össze' öttetései nagyok, fontosak és sokakat érintenek. A gyár, munkatérét is könnyebben kaphat, mert a munkások jobban is szeretnek gyárakhoz menni, a mennyiben azoknál, a munkaviszonyok szabályozva vannak. Gyárnál a munkás tudja, hogy meddig tart a munkaidő s mikor szünetel a munka s mikor szabad egészen. A gyár, a munkást jól fizeti; tehát meg is marad nála sokkal állandóbban mint a kis iparosnál, végül, a gyári munkás társadalmi viszonyai is jobbak, mint a kis iparos segédeié.

Igy aztán természetes, hogy mindenki csak a gyárhoz tudulván, a kis iparos csak gyengébb képzettségű segédeket kaphat s tanoncokat is csak az alsó nép rétegeiből nyerhet. Voltak idők, a mikor ez másképen volt, a mikor ugyanis, előkelő iparosok gyermekei léptek az iparos pályára! Ma már csak, inkább hivatalnokok lesznek s így az iparra rossz anyag tudul!

(Folyt. köv.)

Tenyésszarvasmarha és lódíjazás Verebélyen.

A bars megyei gazdasági egyesület szövetezve a vármegye létenyészbizottmányával szept. 1-én vasárnap tartotta, tekintettel a jövő évben Pozsonyban rendezendő országos gazdasági kiállításra, a mikor a nagytenyésztők is sorompóba lépnek mint kiállítók — csupán ló és szarvasmarhadíjazást a kisgazdák állítai részére.

A verebélyi járásban a nép előtt az

a szoba pamlagára; irigykedett a kaliczkában vigan daloló kanári párra, a midőn szerelemittas, vágyteli csókbán adtak kifejezést édes boldogságuknak. Irigykedett mindenre, mindenre, mert azt hitte: minden az ő boldogtalanságán nevet, kaczag.

Ilyenkor a keserűség gondolatának egész raja támadta meg szenvedő lelkét. Ugy szeretett volna csendesen elmúlni s nem tudni a mult felől semmit. És neki élnie kell, a ki nélkül nem tud élni. Szomjazza az örömet, a forró ölelést, csókot, mindent. Homloka, mindene örökösen égett a láztól, gyötörte a forróság. A nyugalmat, a csöndet kereste, mely feledtetni tudná vele önszetört üdvét, szétdult boldogságát. Feledni vágyott!

És csakugyan, midőn elmúltak az arany-sávok napok s beköszöntött a virágot, lombot sirba döntő őszi hervadás; mikor elnémult a daltól hangos liget — csak a sárgult lombok zizegő hullása hallatta lágy neszét, — midőn már letarolta a hervasztó őszi szél a tájat s csendes álomba szenderíté a természetet, melynek ölén kihalt a remény, sirba hullt a vágy s a szív sem találta örömét — akkor ő is jobban érezte már magát és zárdába ment, hogy a szent falak között a buzgó hitben és jámborságban teljes vigasztalást, a világtól elzárkózva — nyerjen balzsamos irt szive fájdalomára. Oda ment gyógyulást keresni s gyászolni derűs éveit, melyben rózsás álmokat felhőtelen ragyogó ábrándokat szőtt titkok honába bolyongó fiatal képzelete, mely szívét az ábrándos szívet ködfátyolos sejtellel megdobogtatta.

És hiába próbált feledni. Ott is csak

ilyenféle állatdíjazás majdnem ismeretlen volt, s azért kisebb számban volt onnan szarvasmarha kiállítás, mint az lehetett volna; a lévai járás kiszegései ide is eljöttek, kikben a törekvés nem szűnik meg és ezt részben az okozta, hogy a legelső díjazás kiállításával a lévai járásban N.-Kálnán volt.

Egészen véve az eredmény, ha nem mondható is kiválónak, különösen a szarvasmarhadíjazásnál, de a körülményeket, különösen a szarvasmarha tenyésztés jelenlegi fokát tekintve, a mely kritikán aluli csordarendszerben csucosodik ki, s a mikor csak most kezd beköböl kibontakozni és 1—2 év óta használnak a községek általánosságban véve megfelelő tenyészbikákat, — elégségesnek mondható. Így nyilatkozott a bíráló bizottság is.

A szarvasmarha díjazásra térjünk át.

A bíráló bizottság tagjai voltak: Zongor János a bizottság által választott elnök, Lutz József, Rázgha Ernő, Rudnyánszky János, Szentiványi Oszkár, Szirányi Sándor, Szjnbély Árpád, Tarisch Rezső, Dús Jenő, Ordódy Lajos és Lovatich László.

A szarvasmarhadíjazásnál kiállított 53 gazda a verebélyi és lévai járásból 66 darabot; 33 üszőt, 29 tehent és 4 bikát.

A bizottság értékszámolás alapján a következő díjazást állapította meg: I csoportban bikáknál: Tóth Károly Léva 1¹/₄ éves bikája után első díjat 60 koronát; Ponoczky Lajos Felső Pél 2 éves bikája után elismerő oklevelet nyert díj helyett, mert közép-birtokos.

2-ik csoportban teheneknél: Sillaba Ferencz Töhöl, tehene után I. díj 60 koronát, Pálkás István parasztmirtokos Kis-Szecsse tehene után II. díj 40 koronát, Kovács Pál, Aha tehene után III. díj 30 koronát, Szabó Ferencz Zsitva-Gyarmat tehene után IV. díj 20 korona, Balázs János Nagyod tehene után V. díj 16 korona.

3. csoportban üszöknél: Pálkás István ifj. Kis-Szecsse üszője után I. díj 60 korona, Javorovszky Sándor Zsitva-Gyarmath üszője után II. díj 40 korona, Kemény István N.-Szecsse üszője után II. díj 40 korona, Galambos István Léva üszője után III. díj 30 kor., Záhorszky János Zsitva-Ujfalu III. díj 30 kor., Jankovics Imre Verebély IV. díj 20 kor., Kemény Lajos N.-Szecsse IV. 20 kor., Zima Imre Verebély V. díj 17 kor., Fejes Ferencz, N.-Valkháza V. díj 17 kor.

A lódíjazást bíráló bizottság tagjai a következők voltak: Dombay Vilmos elnöke alatt Ambró István, Botka Zoltán, Klobusiczky János, Tarisch Kajetán, Rudnyánszky Titusz ifj., Schreiter Henrik, gróf Sternberg Ferencz, Taubinger Ágoston, Vigadi Virgil, Fischer és Szecsödi.

Elő lett vezetve 83 drb. csikós kanca, 51 drb. 4 éven felüli kanca, 42 drb. 3 éves fedezetlen kanca és 35 drb. egy éves kanca csikó, összesen 211 drb.

Az 5 éven felüli csikós kanca csoportjánál, I. díjat nyertek: Király István n.-kálnai lakos kancaja. II. díjat nyerte: Peterke Sándor új-barsi lakos kancaja. III. díjat nyerte: Baranyai János f.-váradi lakos kancaja. IV. díjat nyerte Hozlár Márton n.-valkházi lakos kancaja.

Versenyeen kívül, elismerésre méltatva: Szubró István n.-fajkúrti nagybirtokos két sötét pej kancaja.

A 4 éven felüli kancák: I. díjat nyerte

egy kép foglalkoztatá, mely szemei előtt lebegett mindig. Egy kép, melyért imádkozott forró, hő imát és szenvedett néma lemondással.

Nyugalma itt sem állt helyre, itt is üzte, hajtotta valami gyöttrő démon.

Lelkében rémesebbnél-rémesebb gondolatok keringtek. Ugy érezte, hogy nem tud élni e kinterhes földön; nem tudja elviselni azt a tenger bánatot, mely szívére lelkére ólomsúlyként nehezedik . . .

Már a halál rideg fogalma vibrálta agyának idegeit, gondolatait. Mintha egyedül csak az volna képes kinos életétől megszabadítani, csak annak jéghideg karjai fogják őt meggyógyítani.

És határozott . . .

*

Este van.

Olyan mélabusan hangzik a komor zárda kis harangja, a rideg falak lakóit imára hívja.

A kápolnából viláosság ömlik a magas, gótives ablakokon.

Bent fényárban uszik minden; a szentelt gyertyák lobogó lánggal égnek s aranyos fényesség ragyogja be a szűz-Mária szent képét. Tündöklő fénylik minden, mintha a napsugár pásztázta volna be az egész kápolnát, melyben az igaz szeretet megnyilatkozása látszik . . . Majd felnyílik a nagy keményfaajtó s egymásután sorba ájtatos léptekkel jönnek be a fekete ruhás apácák, apró, finom ujjak között hosszú olvasót forgatva, arcukon ünnepélyes kifejezéssel.

Elfoglalták helyüket, astán összekul-

Balázs Lajos nagyodi lakos kancaja. II. díjat nyerte László István kis-szecssei lakos kancaja. III. díjat nyerte László István, kis-szecssei lakos kancaja. IV. díjat nyerte Koncz Jónás bars-endrédi lakos kancaja.

3 éves fedezetlen kancák. I. díjat nyerte Peterke Máté új-barsi lakos kancaja. II. díjat nyerte Kemény Lajos n.-szecssei lakos kancaja. III. díjat nyerte Fejes János n.-valkházi lakos kancaja, IV. díjat nyerte Szládecsik Mihály n.-mányai kancaja.

Egy éves kanca csikók: I. díjat nyerte Varga Imre verebélyi lakos csikaja, II. díjat nyerte Hozlár Márton n.-valkházi lakos csikaja, III. díjat nyerte Kemény Jónás, n.-szecssei lakos csikaja, IV. díjat nyerte Csonka János k.-szecssei lakos csikaja.

Megjelent a nagy közönségen kívül a díjazás megtekintésére Barsvármegye alispánja és a közel fekvő vidék női intelligenciája társakul szegődvén a férfiaknak.

Déli 1/2 órakor társas ebéd volt, melyen negyvennégyen vettek részt.

Felköszöntöket mondtak: Dombay Vilmos Darányi Ignác földmívelésügyi m. kir. miniszterre, Ordódy Lajos gróf Károlyi Sándorra a gazdák vezérére, Zongor János Barsvármegye alispánjára, Simonyi alispán a bars megyei gazdasági egyesületre, Leidenfrost Tivadar, Dombay Vilmos létenyészbizottmányi elnökre, Zongor János Klobusiczky János orsz. gy. képviselőre, Szentiványi Oszkár a kisbirtok osztatlanságára, Ordódy Lajos a megyei jeles és közreműködő nagybirtokosokra, Simonyi alispán Levatich Lászlóra a bars megyei gazdasági egyesület titkárára és Dombay Vilmos Ordódy Lajosra.

Egyes felköszöntőkön keresztül vonult azon aggodalom, hogy a gazdák mostoha sorsa kétségbeesztő az ideit rosz termés és a rosz árak miatt, fokozza ezt még azon bizonytalan helyzet, hogy nem tudni, hogy 1903-ban miképen köttetnek meg a kereskedelmi szerződések a külföldi álamokkal; ettől függ: a magyar föld kié lesz?

L. I.

Különfélék.

— A „Barsvármegyei Általános Tanító Egyesület“ 1901. évi rendes közgyűlést október 8-án (kedden) d. e. 1/2 10 órakor tartja Léva, az állami tanítóképző-intézetben. A gyűlésnek, melyet az összes templomokban 1/9 órakor tartandó isteni tisztelet előzi meg, tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az eltavozott elnök helyének betöltése. 3. Titkári jelentés. 4. A pénztáros jelentése és az 1901/1902. évi költségvetés megállapítása. 5. Czukrasz Róza gyakorlati tanítása és szabad előadása a fonomikiai előgyakorlatokról. 6. Láng Mihály, szabad előadása a testi büntetésről a népiszkolában. 7. Kiss Imre, szabad előadása e czimben: „Az én népem“. 8. Steiner Ignác, szabad előadása arról, hogy tanítandók-e a közönséges törtek a népiszkola IV. osztályában, vagy nem? 9. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 10. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. 11. Indítványok. (Az alapszabályok értelmében minden indítványt a közgyűlés előtt írásban kell beadni.) Délután 1/2 órakor közös ebéd az „Oroszlán“ szálló nagytermében. Egy teríték ára bor nélkül 2 korona. Délután 1/4 órakor a

csolt kezekkel, szemeiket égfelé emelve buzgón imádkoztak.

Elnémult a kis harang ezüstös hangja is. Felhangzott az orgona tulvilágra emlékeztető szomorú, bubajtó akkordja, kieserve melódikus énektől.

A legelső padban a fél mellett egy fiatal apáca nyugtalanul, félve tekint körül, hogy nem látta-e valaki, nagy, tengerzöldjéhez hasonló szemeiből halavány, de mégis bájos arcán leomló könnyeit, koral ajkain keserű mosolyt, mely mosoly látatta a gyöngyos fogakat. Kezeit összekulcsolva leborult s bánatos, elkomorult arczzal bámult maga elé . . .

Borzalmas izgatottság fogta el, a mi a szolozsma végének közeledtével mindinkább fokozódott. Valami erős kábulat lepte meg; feltekintett s szemei előtt összefolyt minden. Kétszeresen hallotta az orgona zugást, a harmonikus éneket.

Egy titkos pillantással a fejedelem asszony felé tekintett, aztán arcát kezeibe rejtve leborult a padra s egy mély sóhaj után halkán zokogott . . .

Véget ért az ima.

Elnémult az ének utolsó akkordja is simán, mint mikor a szellő végig suhan a sima tó tükrén, elhangzott a kar lágyan hangzó éneke.

Az apácák párosan indulnak kifelé; csupán egy marad némán, mozdulatlanul ki a fejedelem asszony kérdésére, hogy „nem jön-e ki“? — egy rövid „nem“-mel válaszolva ott maradt mély áhitatban. Csak akkor ébredt álomszerű merengéséből, csak akkor tisztultak kuszált gondolatai, midőn a tölgyfa ajtó lecsapódott. Szemeit, melyek-

nagy-sallói útközvetben elesett hősök emlékszoórána a megköszoruzása. Az emlékszedet tartja Vég István, egyesületi alelnök. Délután 5 órakor a lévai műmalom s a villanyvilágítási berendezés megtekintése. Este 1/8 órakor az „Oroszlán“ szálló nagytermében a „Ferencz József Tanító Háza“ javára tánczzal egybekötött hangverseny. Belépő díj: Személyijegy 2 korona. A kik elszállásolásra igényt tartanak és a közös ebédet részt óhajtanak venni, szeptember 25 ig levelezőlap útján vagy élőszóval okvetetlenül jelentkezzenek S v a r b a József tanítóképző-tanár s bizottsági elnöknel. A kik nem jelentkeznek, azok sem szállást nem nyerhetnek, sem megfelelő étkezésben nem részesülhetnek. Tudjuk, hogy egy kulturális intézmény csak úgy lendülhet fel, ha a művelt társadalom anyagi és erkölcsi erejével támogatja. A barsvármegyei tanítók egész erőikkel munkálják a nép javát. Ugyanezért kéri a vármegye egyházi és világi méltóságait s művelt közönségét, tiszteljék meg gyűlésüket részvételel. A tanítók — hiszszük — teljes számban fognak összeseregleni, hogy ez alkalommal is tanubizonyoságot tegyenek hivatás-szeretetükről.

— Nyugdíjba vonuló tanár. Dr. Halasy Kálmán, a lévai tanítóképző-intézet köztitkárságban álló tanára, mint értesülünk, nyugalmába vonul. Hosszu tanári pályáján, melyet rövid megszakítással csaknem egészen Léva-n töltött, nem csak tanártársai barátságát és tanítványai ragaszkodását és tiszteletét bírta, hanem az egész város nagyra becsülését szerezte meg magának. Az intézet tanári kara a héten valóban meghatóan szívélves módon bucsuzott el karátársától. Mi is, kik áldásos működésének évek során tanúi voltunk, a legőszintebben kívánjuk, hogy e farszto esztendő után a jól megérdemelt nyugalmat még sokáig zavartalan, csendes boldogsággal élvezhesse.

— A lévai főgymn. „Segítő-Egyesület“ folyó hó 8-án azaz vasárnap d. e. 1/2 11 órakor köz- és választmányi ülést tart a főgymn. I. oszt. tantermében, melyre a n. é. tagokat ez uton is meghívja az elnökség. Tárgysorozat: beszámolás, tisztviselők választása és a segélyezések elintézése.

— Kinevezés. A lévai kir. pénzügyigazgatóság Franczen Gáspár fő- és székvárosi pénzügyőri fővigyázót a lévai kir. pénzügyigazgatósághoz segélydíjas irodakezelési gyakornokká nevezte ki.

— Próba szónoklat. A zentai izraelita hitközség Lieberman Jakab lévai főrabbit meghívta, hogy az ottani izr. templomban próba szónoklatot tartson s a rabbi megüresedett állására pályázzék, ki a napokban Zentán meg is jelent s megtartotta a próbaszónoklatot. A zentai lapok a legnagyobb elismeréssel írnak Lieberman szónoklatáról, melyben a nagyműveltségű főrabbi kiváló tudással azt fejtegette, hogy a műveltség, a legelőre haladottabb kultúra sem zárja ki a vallásosságot s hogy a vallásos érzés hiánya okozza azt, hogy a sok humánus, egészségügyi és szociális intézmények dacára mégis tapasztaljuk léptenyomon azt, hogy elégedetlenek s boldogtalanok vagyunk. Rámutatott a régi zsidó-erköcsökre, vázolta a zsidó tudósok tudo-

ben sajtyszerű fény lobogott — csodásan körül jártatá, mintha keresne valakit. Puha kezeit homlokához emelé — lázas forróság égette azt. Szive hevesen dobogott, keble gyorsan emelkedett, zihált.

Örült gondolatok gyötörték agyát, rémes játékot űzve képzeletével.

Könnyes szemeit letörle és figyelt.

Majd csendes léptekkel oda ment és letérdepelt a szent-szűz szívének oltára előtt s alig hallhatóan imádkozott.

Kezeiben reszketett az olvasó.

Mig kitárta szenvedő fájó szívét, lelkét maga volt a megtestesült szenvedés.

Igy tartott ez pár-perozig. Aztán megcsókolta a szobrot, letörülte szemeinek utolsó könnyeit s körül tekintett fájón, keserűesen.

Semmi nesz.

Kebeléből hirtelen egy kis űveget vont elő, mialatt testén soha nem érzett hidegség futott végig. A másik pillanatban fenékgig űríté ki az űvegose tartalmát s mielőtt megfehéredtek az édes ajkak, az utolsó sóhajban is egy „név“ szállt el valahova messze . . . kitudja hová! Azután lehanyatlott. Szép szemei lecsukódtak, ajkai elnémultak örökre! Lelke felszállt, sudár termete — melyet még karcsubbá tett a neki oly jól illő fekete ruha — ott feküdt a hideg tarka márvány kövön mozdulatlanul.

A gyertyák — melyek még előbb pislogva lobogtak — kialudtak s ködös homály derengett a kápolnában. Csak a sápadt, fagyott holdvilág tekintett be kíváncsian, varázsfátyolt szöve egy alabastrom arczu test fölé . . .

Nagy kedveltségnek és elterjedésnek örvendő híres

„ROYL“ pörkölt kávé

szabadalmazott pörköltési rendszerénél fogva a világ

legzamatosabb, legszaporább

kávéja. Csakis csomagokban valódi! Szabadon árusított kávé mint nem valódi visszautasítandó!

Kapható: **Blum Samu**, fűszer nagykereskedőnél Léván.**Eladó birtok, vagy bérbeadó!****Berjanka pusztá Alsó-Baka község határában**

320 holdas birtok szépen felszerelve, kényelmes lakás és gazdasági épületekkel, fundus instruktussal együtt azonnal bérbe adatik esetleg szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad:

Lejtényi György, Bábolnapusztán (Komárommegye.)

Szabadalmazott

valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“
családi és iparos varrógépek

igen csinos kiállítással 6 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi uszanc.

Singer családi varrógép kézi hajtásra . . .	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel . . .	35.—	28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval . . .	40.—	36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval . . .	44.—	39.—
Howe családi varrógépek állványval . . .	33.—	27.—
Nagy Howe varrógépek iparosoknak . . .	40.—	33.—
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép . . .	70.—	58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.

Géptük, részek és osónak olcsón.

FISCHER MIKSA Léva.

Fa- és érczkoporsók, sirkoszorúk, aranybetűs szalagok.

Temetkezési
kellékek
RAKTÁRA.**Miért**

van annyit utánzat?

Mert

a valódi EISENSTÄDTER-féle a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle linoleum padló-zománc** egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében addig fölülmulhatatlan. Nagy elterjedtségével fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománcot

a törv. bejegyzett „Vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lak- és festékgyára.

Kapható Léván: Amstetter Imre, Engel József, Kern Testvérek cégeknél.

Jó olcsó órákat
3 évi irásb. jótállással szállít magánosoknak

Hanns Konrad
órágyára és aranyárú szállító
Brux-ből (Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 frt. 5 kr.
Valódi ezüst „ „ 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst láncz „ 1 frt. 90 kr.
Nickel ébresztő óra „ 1 frt. 95 kr.
Czégem, cs. k. sással lett kitüntetve, számos arany és ezüst kiállítási érmekkel és ezekre mentő elismerő levelekkel.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Ügyes utazók

kerestetnekegy kelendő cikk eladására.

Ajánlatok **F. U. M. 889.** szám alatt **Mosse Rudolf** céghez **Frankfurt aM.**

3318/1901. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Cserba Jánosné végrehajtónak **Bencze Lajos** végrehajtást szennedő elleni 38 kor. 24 fl. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében az ar.-maróthi kir. törvényezék (a lévai kir. járásbiróság) területén lévő hölvényi 8 sz. tkvi s Vizi Sándor társulajdonos tulajdonát is képező A + 1 szz. ingatlanra s lakházra 640 korona, A + 2 szsz. ingatlanra az árverést 76 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi szeptember hó 19-ik napján délelőtti 8 órakor Hölvény község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a'ól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 64 kor. és 7 k. 60 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1901. július hó 1 napján.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Elek
kir. albiró.

2543 tkvi szám érk. 1901. évi augusztus hó 24-én.

Árverési hirdetmény kivonat.A verebelyi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a lévai takarékpénztár végrehajtónak **Ponoczk János** végrehajtást szennedő elleni 580 kor. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében az árverést a verebelyi kir. jbiróság területén lévő Baracska községben fekvő a baracskaí 62 sz. tjtöbven A I 1 szsz. a. felvett házra az árverést 915 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1901. évi október hó 1-én délelőtti 10 órakor Baracska község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a'ól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át vagyis 91 korona 50 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 43. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Verebelyon, 1901. évi aug. hó 27.

Pronay,
kir. jbiró.

A legjobb és legolcsóbb műtrágya

Thomasphosphatliszt, melynek kizárólagos

elárusítását bírja Bars, Pozsony, Nyitra és Trencsén megyék részére

Dukes és Herzog cég, Galgócson

gazdasági cikkek irodáa.

Superphosphát, chilisalétrom, kamit, valamint összes műtrágyák eladása.

Takarmánynek.

Buzakorpa, rozskorpa, repcepegácsa, tökmagolaj-pogácsa, és napraforgó-pogácsa, szárazmoslék, sörtörköly és malátacsira.

A cs. kir. szab. bécsi kölcsönös tüzkárbiztosító intézet főügynöksége.

Porosz köszén eladás.

TARTOS SZAGTALAN
Eredeti üvegekben
60 kr. 1 frt 20 kr.

AZONNAL SZARAD
A szoba rögtön használható

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használattassanak, mivel a kellemtlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerülítetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A padló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét.

Christoph-Lak
A LEGJOBB MÁZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

CHRISTOPH FERENC,
a valódi szobapadló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.
Prága, K. Berlin.

Kapható: **Schubert Pálnál** Léván.

Schubert Pál, Léva.

JÓSZERSZÁM FÉL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12

Kapható **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.